

برگزیده جایزه گلد اسمیت

«ریچل کاسک» برای نگارش دوازدهمین رمان خود به نام «رژه» که رئیس هیئت داوران جایزه آن را اثری «به شدت روشنگر» توصیف کرده است، به عنوان برنده جایزه «گلد اسمیت» ۲۰۲۴ انتخاب شد. رمان «رژه» از مجموعه داستان‌های مربوط به هنرمندان مختلفی تشکیل شده است که نام همه آن‌ها با حرف «G» آغاز می‌شود. یکی از این افراد، هنرمندی ساکن آلمان است که وارونه نقاشی می‌کند. دیگری زنی با گذشته‌ای پرچالش است و ازدواجی ناخوشایند را تجربه می‌کند. با احتساب رمان «رژه»، «ریچل کاسک» تاکنون چهار بار در فهرست نامزدهای این جایزه ادبی قرار گرفته است. او پیش‌تر برای نگارش هر جلد از سه‌گانه «طرح کلی» به فهرست نامزدهای نهایی این جایزه راه یافته بود. «تمام جنون من» اثر «مارک بولر»، «روایت» اثر «جانانان باکلی»، «انتخاب» نوشته «نیل موکرچی»، «نور تابیده» نوشته «لارا پائوسون» و «پرتوها در کاخ خلایق و ویرانی» نوشته «هان اسمیت» دیگر کتاب‌هایی بودند که برای دریافت جایزه «گلد اسمیت» امسال با «رژه» رقابت کردند.

بازگشت پینگو

سازندگان «اولاس و گرومیت» با یک برند اسباب‌بازی مائل همکاری می‌کنند تا سریال تلویزیونی معروف کودکان «پینگو» را بازگردانند. پینگو، یک سریال پویانمایی استاپ موشن، یک پنگوئن گستاخ و ماجراهای او در قطب جنوب را به نمایش می‌گذارد. این سریال در دهه‌های ۱۹۹۰ و ۲۰۰۰ در تلویزیون بریتانیا نمایش داده شد. استودیوی انیمیشن آرمان، تیم سازنده «اولاس و گرومیت» و «فرار مرغی» می‌گوید: «داستان‌های زیادی هنوز برای گفتن وجود دارد، ما نمی‌توانیم منتظر بمانیم تا شروع کنیم.» او یک پنگوئن شیرین و دست‌وپاچلفتی است که در قطب جنوب زندگی می‌کند و با وجود اینکه انگلیسی صحبت نمی‌کند، یک عبارت جذاب دارد؛ نوت نوت! او اغلب خود را در موقعیت‌های خنده‌دار قرار می‌دهد که باعث ناراحتی مادر، پدر و خواهر کوچکش پینگامی می‌شود. مائل، که پشت اسباب‌بازی‌های بزرگی مانند باربی و چرخ‌های داغ است، می‌گوید که از ایجاد داستان‌های پربرف تازه دربار پنگوئن مورد علاقه‌مان هیجان‌زده هستند که مطمئناً قلب‌های سراسر جهان را تسخیر می‌کند.

سه گانه‌ی جدید جنگ ستارگان

لوکاس فیلم در حال ساخت یک سه‌گانه جدید از «جنگ ستارگان» است و سایمون کینبرگ قرار است این سه فیلم را با همراهی کاتلین کندی، مدیر استودیو، بنویسد و تولید کند. پس از «جنگ ستارگان: ظهور اسکای‌واکر» با بازی دیزی ریذلی، جان بویگا، آدام درایور و اسکاز آیزاک، قرار است مجموعه‌ی جدید با شخصیت‌های جدید آغاز شود. این فیلم‌ها داستانی را ادامه می‌دهند که جورج لوکاس با «یک امید جدید» در سال ۱۹۷۷ شروع کرد و در آن مارک همیل با نقش لوک اسکای‌واکر، هریسون فورد با نقش هان سولو و کری فیش با نقش پرنسس لیا ظاهر شدند. دیزنی در حال حاضر فیلم «ماندالوریان» و «گروگو» به کارگردانی جان فاورو با بازی پدرو پاسکال را در کنار دو فیلم بدون عنوان «جنگ ستارگان» در تقویم اکرانش دارد که به ترتیب برای ۲۲ مه ۲۰۲۶، ۱۸ دسامبر ۲۰۲۶ و ۱۷ دسامبر ۲۰۲۷ در نوبت اکران هستند. لوکاس فیلم چندین پروژه دیگر «جنگ ستارگان» را در دست ساخت دارد و برای ساخت آنها با فیلمسازانی مانند جیمز منگولد، شرمین عبیدچینوی، تایکا وایتیتی و دونالد گلورر کار می‌کند.

وفای به عهد در بازگردان عهدین

گفتارهایی درباره عهد جدید و عهد قدیم به مناسبت پایان ترجمه کتاب مقدس به قلم پیروز سیار

و معانی اصطلاحات اولیه عهد جدید و براساس آنها بفهمیم که مراد از عبارات عهد جدید چیست؟ اجازه بدهید مثالی از عالم اسلام بزنم. در مقدمه کتاب «احیا علوم الدین» غزالی سخن از ۵ واژه اساسی اسلامی است: توحید، علم، فقه و... غزالی می‌گوید، در زمانه او این واژه‌ها به اصطلاحات متداول دینی تبدیل شده بودند. ولی از نظر غزالی در قرن پنجم معانی این واژه‌ها از اصل خویش منحرف شده است و در صدر اسلام این واژه‌ها معانی دیگری داشته‌اند. برای نمونه در عالم مسیحیت کلمه‌ای چون justification را داریم که در برخی از اناجیل تکرار می‌شود. این کلمه در ترجمه‌های قدیمی اناجیل به «عادل شمرده شدن» ترجمه شده است. ترجمه‌های جدیدتر به «نیک شمرده شدن» ترجمه کرده‌اند. پیروز سیار به «دادگر شمرده‌گی» ترجمه کرده است. یکی از تعالیم مسیحیت که از قضا خط فارق میان مسیحیت و یهود است، همین آموزه justification by faith است. ریشه این کلمه همان jus به معنای درست و راست است. کلمه justitia هم به معنای درست و راست شدن کامل حیات انسانی در رابطه‌اش با خداست. پس justification یعنی اینکه چطور حیات و اعمال انسان در رابطه‌اش با خدا راست و درست شود. وقتی این را به عادل شدن یا عادل بودن ترجمه می‌کنیم، مدلول اولیه لفظ در حقیقت از دست می‌رود. در مسیحیت مسئله justification by faith خط فاصلی است که بطورس با پولس داشته است. طبق نظر پولس، مسیح آمده است تا همین justification by faith را به ما ابلاغ کند. یعنی چگونه با ایمان پاک و درست و راست بشویم. بطورس اما در مقابل بر justification by law تأکید دارد. این همان آموزه اصلی یهود است که چگونه می‌توان با عمل به شریعت درست و راست و پاک از گناهان شویم. بنابراین این اصطلاح در مسیحیت بسیار مهم است و حتی مارتین لوتر می‌گوید، کلید فهم مسیحیت همین اصطلاح است. شاید بشود آن را به «برائت ایمانی» یا «تطهیر ایمانی» ترجمه کرد. ترجمه تحت‌اللفظی آن همان راست و درست شدن است. پولس در رساله به قُرنتیان می‌گوید: «چون که یافتیم که هیچ‌کس از اعمال شریعت عادل شمرده نمی‌شود بلکه ایمان به عیسی مسیح، ما هم به مسیح ایمان آوردیم تا از ایمان به مسیح و نه از اعمال شریعت عادل شمرده شویم. زیرا که از اعمال شریعت هیچ بشری عادل شمرده نخواهد شد.» یا در جایی دیگر می‌گوید: «اگر عدالت به شریعت می‌بود هر آینه مسیح عبث مرد.» با این تفاسیر ضمن توجه به اینکه چقدر ترجمه چنین اثری کاری دشوار است، می‌خواهم بگویم ترجمه justification به «دادگرشمرده‌گی»، چه مشکلاتی ایجاد می‌کند و از فضای مسیحیت دور می‌شود.

کسی چنین متمرکز سال‌های عمر خود را صرف چنین کار دشواری نکند. من اصلاح‌گمان نمی‌کردم بتوان چنین کاری را به پایان رساند. خدا را شکر که تمام شد. بحث اول من درباره مشکلات ترجمه چنین متونی است. این مشکلات به متون مقدس اعم از متون سنت ابراهیمی، سنت هندی، سنت چینی و سنت ژاپنی بازمی‌گردد. اولین مشکل این دسته از متون، شفاهی بودن آنهاست. متون مقدس ابتدایی شفاهی هستند و تقدم شرفی و زمانی روایت بر کتابت، سپس تبدیل روایت به یک مصحف، خود به خود اولین فاصله از گفته اصلی است؛ فاصله‌ای که خود کتابت آن را ایجاد می‌کند. روایتی چون اوپانیشاده‌ها را در نظر بگیرید که هزاران سال شفاهی بوده و حتی گفته شده وقتی دیگر دل‌ها تحمل حمل و درک حقایق اوپانیشاده‌ها را نداشت، مکتوب شده است. فاصله میان آن روایت و این کتابت را در نظر بگیرید. متون مقدسه همه بلااستثنا در آغاز شفاهی بودند. مسیحیان اولیه هم شاید هرگز به ذهن‌شان خطور نمی‌کرد که مجموعه تعالیم و مواظع عیسی مسیح و حواریون بعدتر مکتوب شود و به صورت یک کتاب درآید. مشکل بعدی ترجمه یک متن مقدس این است که متنی شفاهی به یک زبان مکتوب شده است و حال ترجمه آن از زبان یا زبان‌های اولیه به زبان‌های دیگر مشکلی اساسی است. قطعاً این ترجمه نیازمند هم‌زبانی با عالم آن تفکر دینی است. ترجمه بدون هم‌زبانی با عالم یک تفکر دینی دیگر مشکل‌ساز خواهد بود. واژه‌های تورات و انجیل و مدلولش پیش از اینکه یک کتاب باشد، دو نوع اندیشه دینی است. دو جور تفکر دینی است که بدون دانستن این دو نوع تفکر به سادگی نمی‌توان با آنها مواجه شد یا آنها را ترجمه کرد. مترجم اگر بخواهد صرفاً ترجمه ادبی (آشنایی با زبان مبدأ و مقصد) کند و به اصطلاح فقط متنی را از زبانی به زبان دیگر منتقل یا همان translate کند، حاصل کارش آشنا کردن علاقه‌مندان با آن کتاب مقدس است. این کار در جای خویش مغتنم و نیکوست اما این کار مثل جدا کردن جسم از جان است که امکان فهم متن یا interpretation را از دست می‌دهد. حال اگر مترجم بخواهد باتوجه به مختصات عالمی دینی که آن کتاب مقدس در آن جای دارد و اصطلاحاتی که در آن پیدا شده و رشد کرده، دست به ترجمه بزند، دلالت‌های اصلی و لغوی که نزدیک به مبدأ پیدایش و فهم معاصران آن دین است و به تدریج در اصطلاحات دینی کمرنگ و بلکه نفی شده، نادیده گرفته می‌شود. این نکته‌ای است که در مباحث هرمنوتیک دینی به‌طور جدی مورد توجه قرار می‌گیرد. برای نمونه مبنای کارهای رودولف بولتمان همین است که ما چگونه باید بازگردیم به‌خصوص به مدلول

فرزاد نعمتی
خبرنگار گروه فرهنگ

چند روز پیش به مناسبت پایان ترجمه عهدین قدیم و جدید به دست پیروز سیار، نشست‌ی در نشر نی با حضور شاپور اعتماد، شهرام پازوکی، هوشنگ رهنما، آلاء وحیدنیا و پیروز سیار برگزار شد و سخنرانان به فراخور علائق فکری و برخورداری که با این پروژه سترگ ترجمه عهدین قدیم و جدید داشتند، مطالبی را بیان کردند. پیروز سیار این پروژه عظیم را در طول بیش از دو دهه به ثمر رساند و بدین ترتیب اینک مجموعه‌ای پنج جلدی در دسترس مخاطبان فارسی‌خوان است که شامل بیش از ۵۵۰۰ صفحه می‌شود. در این نشست، بسیاری از بزرگان حوزه فرهنگ چون محمود دولت‌آبادی، حسین معصومی همدانی، غلامرضا اعوانی، مهدی فیروزان، اسقف اعظم آندره یوزویچ نماینده پاپ فرانسیس و سفیر جدید واتیکان در ایران، حسین شیخ‌رضایی، پروانه شعبانی و محمدجواد فریدزاده حضور داشتند.

مصائب سیار در ترجمه عهدین

شاپور اعتماد

عضو گروه مطالعات علم مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران زمانی که با پیروز سیار برخورد کردم، زمان مغتنمی نبود. دوران بسیار پرتنش بود. از جهات مختلف تحت فشار بودیم. اتفاقاتی رخ داده بود که منجر به ترجمه پیروز سیار شده بود و من در آن زمان معاون وزیر بودم. رئیس من دکتر رضا منصوری، معاون پژوهشی دانشکده بود. ما درگیر پروژه آقای سیار شدیم چون این پروژه دچار بحران مالی شده بود و داشت درجا می‌زد. برای رفع این مشکل دکتر محمدجواد فریدزاده که در واتیکان تشریف داشتند با دکتر منصوری صحبت کرده بودند و دکتر منصوری هم از من خواست که این پروژه پیروز سیار را در پروژه تولید علم که زیر نظرم بود ادغام کنم. متأسفانه کمک من نوشداروی بعد از مرگ سهراب بود و متأسفم که سیار از این کمک من فقط بهره مالی برد و نتوانست به‌موقع و به‌صورت معنوی هم از این کمک سودی ببرد.

ترجمه متون مقدس نیازمند هم‌زبانی با عالم آن دین است

شهرام پازوکی

عضو هیئت‌علمی مؤسسه حکمت و فلسفه ایران تبریک می‌گویم برای کار کارستانی که پیروز سیار به سرانجام رساند. به ندرت پیش می‌آید که